

Euroopa Parlamendi võitlus soolise võrdõiguslikkuse eest ELis

Uuri lähemalt, kuidas EL ja Euroopa Parlament naiste õiguste eest võitlevad ning edendavad soolise võrdõiguslikkuse eesmärges tööturul, poliitikas ja mujal.

Euroopa Liit on oma asutamisest alates seisnud soolise võrdõiguslikkuse eest.

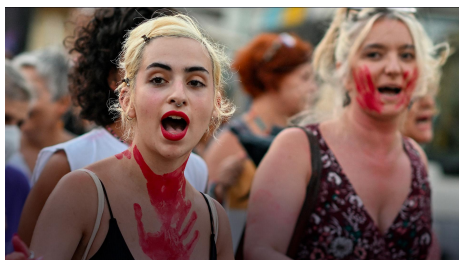
ELi meetmed soolise ebavõrdsuse kaotamiseks

Euroopa Liit on oma asutamisest alates seisnud [soolise võrdõiguslikkuse](#) eest ning edendanud [sotsiaalsemat Euroopat](#).

EL on vastu võtnud olulisi [õigusakte](#) ning rahastab liikmesriikide meetmeid.

Parlament ja nõukogu võtavad korrapäraselt vastu algatusraporteid soolise võrdõiguslikkuse kohta, nõudes rohkem pingutusi soolise võrdõiguslikkuse suurendamiseks.

ELi soolise võrdõiguslikkuse põhimõtted kujundati Euroopa Kohtu otsustega.

▶ **Sooline võrdsus: kas oleme selle juba saavutanud?**
https://multimedia.europarl.europa.eu/en/gender-equality-are-we-there-yet_N01_AFPS_230303_GDEQ_ev

Euroopa Parlament on alaline [naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon](#). Iga aasta 8. märtsil tähistab Euroopa Parlament [rahvusvahelist naistepäeva](#) ja suurendab ürituste korraldamisega inimeste teadlikkust.

Euroopa Parlament on vastu võtnud [resolutsiooni hindamaks naiste õiguste arenguid viimase 25 aasta jooksul](#). Parlamendiliikmed väljendasid muret tagasilöökide pärast mõndades ELi riikides ning ohu pärast, et sooline võrdõiguslikkus võib nende tegevuskava veelgi allapoole nihutada.

Parlament on kutsunud Euroopa Komisjoni üles tagama, et naiste õiguseid võetakse arvesse kõigis nende ettepanekutes, et arendada konkreetsed plaanid vähendamaks naiste vaesusetaset ning suurendada püüdluseid palgalõhe kaotamisel.

Lisateave

[Uri lähemalt ELi tegevuste kohta soolise võrdõiguslikkuse edendamisel](#)

Soolise võrdõiguslikkuse nädal Euroopa Parlamendis

Euroopa Parlament kehtestas 2020. aastal iga-aastase [soolise võrdõiguslikkuse nädala](#). See annab parlamendi komisjonidele võimaluse käsitleda arutlusel olevaid küsimusi soolise võrdõiguslikkuse vaatenurgast.

Vastuvõetud õigusaktid naiste õiguste ja soolise

Võrdõiguslikkuse kohta

Parlamendi püüdlused soolise võrdõiguslikkuse tagamiseks tööl, poliitikas ja muudes valdkondades on viinud märgiliste õigusaktide vastuvõtmiseni. Uued õiguslikult siduvad meetmed hõlmavad mitmesuguseid teemasid, nagu töötasu ebavõrdsuse ja soolise diskrimineerimise kaotamine, naiste esindatuse suurendamine äriühingute juhtorganites ja naistevastase vägivalda tõkestamine.

Naistevastase vägivalda ennetamine

2024. aasta aprilli täiskogul kiitis parlament heaks naistevastase vägivalda tõkestamise reeglid, mille eesmärk on ära hoida soolist vägivalda ja kaitsta selle ohvreid. Samuti nõutakse karmimaid seadusi kübervägivalda vastu, ohvrite tõhusamat toetamist ja meetmeid vägistamiste ärahoidmiseks.

Lisateave

[Loe lähemalt, kuidas EL võitleb soopõhise vägivalda vastu](#)
[Naistevastane kübervägivald: mis see on ja kuidas seda ennetada?](#)

 Naiste õiguste edendamine ELis: saage tuttavaks Stella ja Lindaga
https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/v_N01_AFPS_240304_FOEW_INTER

Uued reeglid soolise palgalõhe vähendamiseks

Parlament nõuab konkreetseid meetmeid [soolise palgalõhe](#) vähendamiseks, mis oli [2022. aastal 12,7%](#) ja pensionilõhe vähendamiseks, mis oli 2019. aastal 29%. Samuti on parlament kutsunud üles võtma meetmeid [naiste vaesuse](#) vastu võitlemiseks, kuna naised elavad vaesuses suurema tõenäosusega kui mehed.

2023. aasta märtsis kiitis parlament heaks uued reeglid, mille kohaselt peavad ettevõtted teabe, mis võimaldab sama tööandja heaks töötaval inimestel kergemini palku võrrelda ning aitab

paljastada naiste ja meeste palgaerinevusi.

2023. aasta märtsi täiskogul kiitis parlament heaks [direktiivi soolise palgalõhe vähendamiseks](#). Ettevõtted, kus sooline palgalõhe on suurem kui 5%, peavad koos töötajatega olukorda hindama. Tööandjatele, kes eeskirju ei järgi, kehtestatakse hoiatavad karistused, sealhulgas trahvid. Töökuulutused ja ametikohtade nimetused peavad olema sooneutraalsed ning töölevõtuprotsessid erapooletud.

Lisateave

[Loe lähemalt ELi meetmetest soolise palgalõhe kaotamiseks](#)

"Iga liikmesriik tagab meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte rakendamise."

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 157

Naised ettevõtete juhatustes

2022. aasta novembri täiskogul [kiitis parlament heaks eeskirjad seoses soolise võrdõiguslikkuse edendamisega ettevõtete juhatustes](#). Direktiivi eesmärk on kehtestada ettevõtetes läbipaistvamad värbamismenetlused. 2026. aasta juuniks peavad vähemalt 40% tegevjuhtkonda mittekuuluvatest juhtivatest ametikohtadest või 33% kõigist juhtivatest ametikohtadest olema kaetud alaesindatud soo poolt.

Reeglid kehtivad ELi börsil noteeritud ettevõtetele, millel on rohkem kui 250 töötajat.

Rasedus-, isa- ja lapsehoolduspuhkus

2019. aastal kiitis EL heaks [uued õigusnormid vanema- ja hoolduspuhkuse](#) ning paremini kohandatavate töötingimuste kohta, et pakkuda isadele rohkem stiimuleid perekondlikel põhjustel puhkuse võtmiseks ja suurendada naiste tööhõivet.

ELi õigusaktid soolise võrdõiguslikkuse kohta töökohal:

- tööhõive valdkonna õigusnormid (sh võrdne palk, sotsiaalkindlustus, töötingimused ja ahistamise keeld)
  - füüsilisest isikust ettevõtjaid puudutavad õigusnormid
  - õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele, isa- ja vanemapuhkusele
-

Muud algatused, mida Euroopa Parlament on toetanud

Naiste seksuaal- ja reproduktiivõigused

2024. aasta aprilli täiskogul [vastu võetud resolutsioon](#) nõudis parlament, et liikmesriigid muudaksid turvalise ja seadusliku abordivõimaluse ELis põhiõiguseks.

Parlament nõuab liikmesriikidelt ka abordi täielikku dekriminaliseerimist kooskõlas [WHO 2022. aasta suunistega](#) ning kõikide takistuste kõrvaldamist ohutu ja seadusliku abordi ning seksuaal- ja reproduktiivtervise ja -õiguste kasutamise teelt.

2022. aasta märtsis võttis Euroopa Parlament vastu III soolise tegevuskava, mille eesmärk on edendada seksuaal- ja reproduktiivset tervist ja õiguseid väljaspool ELi ning tagada sellele ELi riikides universaalne kättesaadavus.

2021. aasta juunis võttis Euroopa Parlament vastu aruande, mis julgustab ELi riike kaitsma ja parandama naiste seksuaal- ja reproduktiivtervist. Samuti nõudis parlament käibemaksuvabastust menstratsioonitarvetele.

Naised poliitikas

Euroopa Parlament on korduvalt rõhutanud soolise võrdõiguslikkuse olulisust poliitikas, edendades naiste võrdset osalemist otsuste tegemise protsessides kõikidel tasanditel.

2019. aasta jaanuaris vastu võetud [raportis](#) kutsus Euroopa Parlament Euroopa tasandi erakondi üles tagama, et parlamendi üheksandal ametiajal oleks [parlamendi juhtorganite](#) koosseis sooliselt tasakaalustatud.

Lisateave

[Loe rohkem naistest Euroopa Parlamendist](#)

Rohkem naisi IKT-s ja teadustes

Euroopas valitseb digitaalsektoris suur sooline lõhe, kuna selles valdkonnas alustavad naised väiksema tõenäosusega õpinguid ja on ka tööturul alaesindatud. 2018. aastal vastu võetud resolutsioonis kutsus Euroopa Parlament ELi liikmesriike üles võtma [meetmeid, et soodustada naiste täielikku integreerumist IKT-sektorisse](#) ning edendada naiste ja tütarlaste haridust ja koolitust IKT valdkonnas ja muudel teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika erialadel.

Loe lähemalt, mida teeb Euroopa Liit teistes sotsiaalküsimustes

- [Kuidas EL parandab töötajate õigusi ja töötingimusi?](#)
- [Töötuse vähendamise poliitika ELis](#)
- [ELi meetmed noorte tööhõive parandamiseks](#)
- [ELi rahvatervise parandamise meetmed](#)

Lisateave

[Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut](#)

[2023. aasta aruanne soolise võrdõiguslikkuse kohta ELis.](#)